

# زمانی چیا

ئەفسىر  
پاسهوان  
بەندى  
پىاوېكى كلىتە لە سەر  
پاسهوانى دووم

- ۱ -

## دیوارى بەندىخانە يەك

(زىزىنەك ژۇن. زىنەكى پىر دەستى خۇرى دەلاۋىتىتەوە. سەبەنەيدىك لەلائى  
پىيەوه دانىرراوه. زىنەكى لاودەستى لە ملى پىزىزىنە كە كردووه.  
باش چاوشىنىڭ دېتىز ژۇورمۇھولە دواي نەونەفسەرىزىك. باش  
چاوشىكە دەستىتىشانى ژەن گەنجە كە دەكتات.)

باش چاوش: ناو؟

زىنە گەنج: ناوى خۇمان داوه.

باش چاوش: ناو؟

زىنە گەنج: ناوى خۇمان داوه.

باش چاوش: ناو؟

زىنە گەنج: ناوى خۇمان داوه.

باش چاوش: ناو؟

زىنە گەنج: دەستى گەستراوه؟

ئەفسىر: كىن؟

(وەستان.)

كىن؟ دەستى كىن گەستراوه؟

زىنە گەنج: ثەم دەستى گەستراوه. دەستى پارچە بۇوه سەيركە. دەستى  
گەستراوه. ئەممە خۇينە.

باش چاوش: (بۇزىنە گەنج بىتىت چى؟)

ئەفسىر: وس بە.

(ئەروات بولالى پىزىزىنە كە)

دەستت چى لى ئاتووه؟ كەس دەستى تۈى گەستووه؟

(زىنە كە نەسر خود دەستى بەرزىزەكتەمەوە.

ئەفسەر كە لىرى ورددەبىتەوە.)

كىن نەودى كىد؟ كىن دەستى گەست؟

هارولد پىنتر وەرگىرانى د. عبدالله دەباغ

بۇ يەكم جار لە سالى ۱۹۸۸ دا دەزگاي «فەيمەر و فەيمەر»  
لە لەندەن چابى كردووه.

MOUNTAIN LANGUAGE

HAROLD PINTER

First Published in 1988 by Faber and Faber Limited - London

پىشەكى:

(زمانى چىا) يەكەمین شانوگە رىيى يە هارولد پىنتر بىنۇسىن لە  
سالى ۱۹۸۴ ھۆ بىنۇسىن و بۇ يەكمىن جار لە سەرشاشىنى  
نىشتمانى (National Theatre) لە لەندەن لە ۲۰/۱۰/۱۹۸۸ دا  
پىشكەش كردا.

شانوگە رىيى يە كە بىرىتى يە لە زىجىرە يەك وىنەي درامى دەربارەي  
زمان و چەمسانەوە.

هارولد پىنتر - كە بە كىيىك لە شانوگەرلى - نۇرسە  
ھەرەگە وەرەكانى ھاوجەرخى بەرىتايىدا دەزىمىرىت - لە گەرەكى  
نىست لەندەن لە ساللى ۱۹۳۰ دا دا لە دايىك بۇوه ئىتالە لەندەن  
لەگەل ئەنتۇنبا فەيزىرى زىنە، دەزى.

بۇ ئەنتۇنبا

كەسە كان

زىنەكى گەنج

زىنەكى پىر

باش چاوش

نوژنه‌ی گهست.  
 نهفسر: ناوی نو سه‌گه چی بورو؟  
 (ژنه که سه‌بری ده‌کات.)  
 زنی گهنج: ناوی نازانم.  
 باش چاوش: ئىگەر بىگام بدهىت گەورەم؟  
 نهفسر: بلدى.  
 باش چاوش: مىزدە كانيان، كورە كانيان. باوكە كانيان، نۇپياوانەي  
 چاوه‌بىن بىان بىن، ناوەستخانەن.  
 دۇزماتانى دەلەتن، گۈدخانەن.  
 نهفسر: ئىستا گوئى لەم بىگرن. ئىبو خەللىكى چىان. گۈناتان لىمە؟  
 زماناتان مردووە. قەدەغىدە. قەدەغىدە لېرىھ بە زمانى چىاتان قەسە بىگەن.  
 نابى بە زمانى خۇزان لە گەل پىاوه كانيان قەسە بىگەن. نۇوه قەدەغىدە.  
 تى دەگەن؟ نابى قسمى بىي بىگەن. دىرى ياسايدە. دەتوانى تەنها بە زمانى  
 پايتەخت قەسە بىگەن. هەر ئەزمانە رېڭا دراوه لېرىھ قەسە بىي بىگەن.  
 زۇر خەرباب سزا دەدرىن ئىگەر ھەولتان دالىرە بە زمانى چىاتان  
 قەسە بىگەن. ئەمە فەرمائىكى سەربازىنى يە. ئەمە ياسايدە. زماناتان قەدەغە  
 كراوهە. مردووە. رېڭا نادىرى كەس قەسە بىي بىگەن.  
 زماناتان ئىتەر نەماوە. كەس پرسىيارى ھەيدە؟  
 زنی گهنج: من زمانى جىا نازانم  
 بى دەنگى. نهفسەر باش چاوش لە سەرخۇز دەورەي دەگەرچى.  
 باش چاوشى كە دەستى لە سەر كۆمى دادەنلى.  
 باش چاوش: بە چ زمانىك قەسە دەكەيت؟  
 بە چ زمانىك لە كۆمەنە قە دەكەيت؟  
 نهفسر: باش چاوش، نوژنانە ئىستا ھېچ تاواينىكىان نى يە. ئەمەت  
 لە بىر نەجىت.  
 باش چاوش: گەورەم! بەلام خۇوت ئالىيەت نەوان ھېچ گوناھىان نى يە؟  
 نهفسر: ئا، ئا، ئا، نا. من ئەنەن ئالىيە.  
 باش چاوش: ئەمەيان پەرە لە گوناھە. ھەلددەپەزىت پېۋەيانەوە.  
 نهفسر: زمانى چىا قەسە ناكات.  
 (ژنه كە لە دەستى باش چاوشى كە دوور دەكەويتەوە رۇوەدەكانە دوو  
 پىارەكە).  
 زنی گهنج: ناوم سارا جۈنستە. هاتسۇوم مىزدم بىسىم. ئەنەن مافى خومە.  
 مىزدم لە كۆي يە؟  
 نهفسر: ئورا قەكتىم پېشان بىدە.  
 (پاچە قاقەزىكى دەداتى. سەبرى دەكات و بىرە لە باش چاوش كە  
 دەكات).  
 خەللىكى چىاكان نى يە. بە ھەلە لە گەل ئەنەن كۆمەلە دانراوه.  
 باش چاوش: ژنە كەش ھەروەھا. لە روشىبىرى نامەرد دەكات.

زنی گهنج: سەگىكى دۆبىمان پېشەر. (۱).  
 نهفسر: كاميان؟  
 (وەستان)  
 كاميان؟  
 (وەستان).  
 چاوش!  
 بىش چاوش دىنە پېشەو. )  
 باش چاوش: گەورەم!  
 نهفسر. سەبرى دەستى نوژنە بىكە. واپزام كەلمۇوستى لى دەپىتەوە.  
 (بۇپېرىزىنە كە كى ئەوهى كەد!)  
 ژنە كە ئىنى را دەمېنى.  
 كى ئەوهى كەد؟  
 زنی گهنج: سەگىكى گەورە.  
 نهفسر: ناوى چى بورو؟  
 (وەستان).  
 ناوى چى بورو؟  
 (وەستان).  
 ھەمۇو سەگىكى ناوىكى ھەيدە! بەوناوه وەلام ئەدەنەوە دايىك و باوكىيان  
 ناوىسان لى دەنلىن و ئەوهش دەپىتە ناوىسان، پېش ئەوهى گازبىگەن ناوى  
 خۇيان دەلىن.  
 ئەمە بىر وەسمىكى مىزرى يە. ناوى چى بورو؟ ئىگەر بىزام يەكىك لە  
 سەگە كانى ئىمە ئوژنەي گەستەرە بە بى ئەوهى ناوى خۇى بلىت ئەم  
 سەگە بە ئىعدام دەدەم!  
 (بى دەنگى).  
 ئىستا - ئاگادارى! بى دەنگى و ئاگادارى! باش چاوش!  
 باش چاوش! گەورەم!  
 نهفسر: سکالاڭان وەرىگە.  
 باش چاوش: سکالاڭان ھەيدە؟ كەنچ سکالاڭى ھەيدە؟  
 زنی گهنج: پېمان و ترابۇلە سە ساعات نۇزىم بەيانى بە بىن.  
 باش چاوش: راستە. زۇر راستە. سە ساعات نۇزى ئەم بەيانى يە. قەطۇمن  
 راستە. سکلالات چى يە؟  
 زنی گهنج: ئىمە لە سە ساعات نۇزى ئەنەن بەيانى يە لېرە بۇونى. ئىستا سە ساعات  
 بېتىجە. ئەنەن هەشت سە ساعات ئىمە لېرە وەستاۋىن. لە ئىزىز بەفردا.  
 ئىسو رېڭا ئەدەن دۆبىمان پېشەرە كان ئىمە بترىپىن. يە كىكىيانىش دەستى

نه فسرو: بهلام توقوت سمتی نه مرینمه.

باش چاوش: سمتی روشنبران نه همسون بستر دهنمرینمه.

(تاریکی)

- ۲ -

## ژوری سه ردانکه ران

(بهندیک دانیشتووه. پیریزنه که دانیشتووه، به سه بهنه که وه، پاسهوانیک له پشتی بهوه و هستاوه.

بهندیه که ورنه که به زاریکی قورسی لادی یانه قسمده کهن.)

(بی دنگی.)

پیریزنه: نام همه -

(پاسهوانه که داره کی تی راده که نی)

پاسهوان: قده غمیه. زمان قده غمیه.

(زنه که سه بیری ده کات. داره که تی راده که نی.)

قده غمیه. (بوبهندیه که) پی بلی به زمانی پایه خخت قسمه بکات.

بهندی: ناتوانی قسمی بی بکات

(بی دنگی.)

نازانی قسمی بی بکات.

(بی دنگی.)

پیریزنه: سیوم همه -

(پاسهوانه که داره که تی راده کاو هاوار ده کا)

پاسهوان: قده غمیه! قده غمیه قده غمیه قده غمیه!

پیغمبر! (بوبهندیه که) تی ده گا من چی نه ایم؟

بهندی نا.

پاسهوان: تی ناگا؟

(خواره بیشهه به سمری دا)

تی ناگه؟

(زنه که تی راده مینی.)

بهندی: پره تی ناگا.

پاسهوان: خه تای کی یه؟

(بی دنگی)

خه تای من نی یه، نهود پستان بلیم. شتیکی ترپشان بی دلیم. من

ژنیک وسی میالم هه یوئیه همموتنان کومه لیک گردون.

(بی دنگی)

بهندی: من ژنیک وسی میالم همه.

پاسهوان: تو چی؟

(بی دنگی)

تو چیت همه؟

(بی دنگی.)

چیت بی ونم؟ تو چیت همه؟

(بی دنگی.)

(نهله فون، که هملده گریت و یه ک نمراه باده دات.

باش چاوش؟ من له ژوری شیم . . .

ثا . . . به باشم زانی ناگادرات بکم، باش چاوش . . .

لام وایه گالته چی یه کم لیزه بپیدابووه.

(چرا کان داده نیوتاریک. که سه کان ناپزوون

نهنها دنگه کان.)

دهنگی پیریزنه: به که چاوه بیت ده کا.

دهنگی بهندی: دهست گه سراوه.

دهنگی پیریزنه: هممو بیان چاوه بیت ده که ن.

دهنگی بهندی: نهود دهستی دیکمیان گه ستوه.

دهنگی پیریزنه: که دینتهو ماله و به خیره اتنيکی

زور گورهت بوده کهن. هممو کس چاوه بیت تو به

هممو بیان چاوه بیت تو ن. هممو چاوه بیت بیتی تو ن.

(چرا کان داده گیرسینه و. باش چاوه شه که دینه ژوره ووه.

باش چاوش. کام گالته چی؟

(تاریکی)

- ۳ -

## (دهنگ که تاریکی)

دهنگی باش چاوش: کی به نه و زنه نامه رده؟

نه و زنه نامه رده چی نه کالیزه؟ کی رینگای نه و زنه نامه رده دا له و ده رگا

پروچه له وه بیته ژوره ووه؟

دهنگی پاسهوانی دوووم: نهود زن به تی.

چرا کان داده گیرسینه و.

(کوریدوریک)

(پاسهوانه که و باش چاوه شه که پاره کلیه له سه ریان گرتوه. زنه

گمنجه که نه خنیک له دووره وه تی پاره داده مینی.)

باش چاوش: نهمه چی یه، پیشوازی یه بونخانم خاتونون؟

کوانی شامپانیا به له عننه که؟ کی شامپانیا به له عننه که یه بونخانم

خاتونون؟

(بولای زنه گمنجه که ده چیت.)

مرحه با، خانم. وابزانم توزیک ناریکی له بربوردندا رهوی داوه به

پاسهوان. پیریز ن. بهندی  
(بن دنگی.)

- ۴ -

## ژوری سه‌ردانکه‌ران

(بهندیکه که دم وجاوی خویناویه. به لرزه لرزه دانشتووه. ژنه که  
نابزونت. پاسهوانه که له پنجه‌ره کوه سه‌یری درمه ده کات.

باش چاوش: بی‌گومان. هیچ گیروگرفت نایی.  
ژئی گهنج: سویاس.  
(تاریکی.)

باش چاوش: بی‌گومان. هیچ گیروگرفت نایی.  
ژئی گهنج: سویاس.  
(تاریکی.)

پاسهوان. پیریز ن. بهندی  
(بن دنگی.)

(بهندیکه که دم وجاوی خویناویه. به لرزه لرزه دانشتووه. ژنه که  
نابزونت. پاسهوانه که له پنجه‌ره کوه سه‌یری درمه ده کات.

باش چاوش: بی‌گومان. هیچ گیروگرفت نایی.  
ژئی گهنج: سویاس.  
(تاریکی.)

پاسهوان. پیریز ن. بهندی  
(بن دنگی.)

(بهندیکه که دم وجاوی خویناویه. به لرزه لرزه دانشتووه. ژنه که  
نابزونت. پاسهوانه که له پنجه‌ره کوه سه‌یری درمه ده کات.

ده‌خولیته و بوئوهی سه‌یری هردووکیان بکات  
پاسهوان: ثا، بیرم چووپستان بلیم تعلیماته کانیان کوریوه. ده‌توانی  
قسه‌بکات. ده‌توانی به زمانی خوی قسه‌بکات. تا پی‌راگه‌باندیکی تر.  
بهندی: ده‌توانی قسه‌بکات؟  
پاسهوان: ثا. تا پی‌راگه‌باندیکی تر تعلیماتی تازه‌به؟  
(وستان).  
بهندی: دایه، ده‌توانی قسه‌بکه‌یت.  
(وستان).  
دایه، من قسمت له‌گه‌لدا ده‌کم. ده‌بینی؟ ده‌توانین قسه‌بکه‌ین. ده‌توانی  
به زمانی خومان قسم له‌گه‌لدا بکه‌یت.  
(نابزونت).  
ده‌توانی قسه‌بکه‌یت.  
(وستان).  
دایه. گوزت لی‌مه؟ من به زمانی خومان قسمت نه‌گه‌لدا ده‌کم.  
(وستان).  
گوزت لی‌مه؟  
(وستان).  
نه‌وه زمانی خومانه.  
(وستان).  
ناقوی‌تی گوزت لیم بیت؟ گوزت لی‌مه؟  
(ولام ناداهوه).  
دایه؟  
پاسهوان: پی‌بلی ده‌توانی به زمانی خوی قسه‌بکات.  
تعلیماتی تازه‌یه. تا پی‌راگه‌باندیکی تر.  
بهندی. دایه؟  
(ولام ناداهوه. بی‌بزوئه و دانشتووه).  
لرزه لرزی بهندیکه پترده‌بیت. له کورسی به‌که‌ی ده‌که‌ویته خواروه  
به‌سهره‌هز نوکانیه وودهست پی‌ده‌کات همناسی سوار بیت و زور به  
توندی بله‌رزیت.  
باش چاوش‌که دیته ژ ووره ووه وردی سه‌یری بهندیکه ده‌کات که  
له‌سهره‌هز که ده‌لرزیت.  
باش چاوش: (بوپاسهوان) سه‌یری نه‌وه بکه. ثم هه‌مورزه‌حمه‌تی به  
ده‌کیشی بز نه‌وهی بارمه‌تی به‌کیان بدده‌بیت و نهوان لاقه‌ی ههموویات بز  
ده‌کهن.  
(تاریکی)  
پهراویز:  
۱- سه‌گی دوپرمان پیش‌هار جوره سه‌گیکی نه‌له‌مانی‌یه، موی نرم و  
کلکنیکی کورتی همه‌یه. (وړگیر).

ده‌گایه‌کی هله‌وه تویان ناردوه. میشک بروای پی‌ناکات.  
یه‌کیک تووش ده‌بینت بوزه‌م هه‌لديه. به هرحال، له‌موه‌یه‌دا، نه‌توانی  
چیت بزیکم، خانمی نازیز، هرروه کو جاران له سینه‌ما ده‌بیان وت?  
(چراکان به نیوه‌یی داده‌گیرسین. که‌سه‌کان نابزون. ته‌نها ده‌نگه‌کان).  
ده‌نگی پیاو سه‌یرت ده‌کم که ده‌نویت و دواهی چاوه‌کانت ده‌کریته‌وه.  
سه‌یرم ده‌که‌یت من له سه‌رت‌وهوم پی‌ده‌که‌نیت.  
ده‌نگی ژئی گهنج: تویی ده‌که‌نیت. که چاوه‌کانم ده‌کریته‌وه، من تو  
ده‌بینم له سه‌رمی به‌وه‌پی ده‌که‌نیت.  
ده‌نگی پیاو: ئیمه له ده‌ره‌وهی له سه‌ر کانی‌یه‌کدا.  
ده‌نگی ژئی گهنج: به‌هاره.  
ده‌نگی پیاو: ده‌تگرم - ګه‌رمت ده‌که‌مه‌وه.  
ده‌نگی ژئی گهنج: که چاوه‌کانم ده‌کریته‌وه من تو ده‌بینم له سه‌رمی به‌وه‌  
پی‌ده‌که‌نیت.  
(چراکانی داده‌گیرسینه‌وه. پیاوه کلیته له‌سمرکه له‌خوذه‌چیت و  
ده‌که‌نیت. ژنه ګهنجه‌که هاوار ده‌کات.).  
ژئی گهنج: چارلی!

(باش چاوش‌که په‌نجه‌کانی ده‌هقینی پاسه‌وانه که پیاوه که را‌ده‌کیشی).  
باش چاوش: ثا، توله ده‌رگا هله‌کوهه هاتیته ژ ووره‌وه.  
ئه‌بی‌خه‌تای کومپیوتره که بیت.  
کومپیوتره که دوو‌فتی هه‌یه. به‌لام شتیکت پی‌بلیم - ئه‌گه‌ردت‌هه‌ت‌ویت  
هیچ شتیک ده‌باره‌ی هیچ باهه‌تیکی ژیان له‌جینگایه‌دا بزانتیت ئیمه  
کاپرایه‌کمان هه‌یه دیته ثم دایره‌هه هه‌مورسی شتممه‌یه‌ک. ته‌نها ئه‌گه‌ر  
باران نه‌بینت نه‌پیاوه زور باش به‌سهره‌نه‌وبابه‌تمدا زاله هه‌لیز اردووه بز  
خوی. سه‌رمیکی لی بده له‌وره‌زه‌انه‌وپی خوش ده‌بینت بیتیت. ناوی  
دوکسی. جوزیف دوکسی.  
ژئی گهنج: ده‌توانم لاقه‌ی بکم؟ ئه‌گه‌ر لاقم کرد هه‌موشیک دیته

جنگای خوی.  
باش چاوش: بی‌گومان. هیچ گیروگرفت نایی.

